

WZORY DLA METODY SIŁ – OBCIĄŻENIE DOWOLNE

STOPIEŃ STATYCZNEJ NIEWYZNACZALNOŚCI

$$n_h = e - 3 \cdot t$$

gdzie t - liczba sztywnych tarcz otwartych,
 e - liczba więzi elementarnych łączących tarcze t między sobą i z fundamentem.

RÓWNANIA KANONICZNE METODY SIŁ

Równania te są zapisem warunków zgodności przemieszczeń układu podstawowego i danego w miejscach i kierunkach przyjętych sił hiperstatycznych.

$$\sum_j \delta_{ij} \cdot X_j + \delta_{io} = \Delta_i^z, \quad \text{dla } i, j = 1, 2, \dots, n_h$$

gdzie

$\sum_j \delta_{ij} \cdot X_j + \delta_{io}$ (lewa strona równania) jest przemieszczeniem w układzie podstawowym w miejscu

i kierunku i -tej siły hiperstatycznej wywołanym siłami hiperstatycznymi i obciążeniem danym, Δ_i^z (prawa strona równania) jest przemieszczeniem w układzie danym w miejscu i kierunku i -tej siły hiperstatycznej wywołanym obciążeniem danym,

$\delta_{ij} \cdot X_j$ jest przemieszczeniem w układzie podstawowym w miejscu i kierunku i -tej siły hiperstatycznej wywołanym j -tą siłą hiperstatyczną,

δ_{ij} jest przemieszczeniem, w układzie podstawowym, w miejscu i kierunku i -tej siły hiperstatycznej wywołanym j -tą siłą hiperstatyczną o wartości $X_j = 1$.

X_j jest szukaną wielkością statyczną zastępującą usuniętą więź,

δ_{io} jest przemieszczeniem, w układzie podstawowym, w miejscu i kierunku i -tej siły hiperstatycznej wywołanym obciążeniem danym.

Współczynniki δ_{ij} są przemieszczeniami wywołanymi siłami wyznaczane są więc z wykorzystaniem wzorów na przemieszczenia wywołane siłami.

Współczynniki δ_{io} są przemieszczeniami wywołanymi obciążeniem danym (siły, zmiany temperatury lub przemieszczenia).

Jeśli obciążenie układu danego stanowią siły to współczynniki $\delta_{io} = \delta_{iF}$ i są wyznaczane z wykorzystaniem wzorów na przemieszczenia wywołane siłami, jeśli układ poddany jest działaniu zmiany temperatury to współczynniki $\delta_{io} = \delta_{iT}$ i wyznaczane są z wykorzystaniem wzorów na przemieszczenia wywołane zmianami temperatury a jeśli układ rozwiązywany jest od błędów montażu lub przemieszczeń podpór to współczynniki $\delta_{io} = \delta_{i\Delta}$ i wyznaczane są z wykorzystaniem wzorów na przemieszczenia wywołane przemieszczeniami podpór i błędami montażu.

Współczynniki δ_{ij} oraz δ_{iF} lub δ_{iT} lub $\delta_{i\Delta}$ wyznaczamy z wzorów na przemieszczenia w układach statycznie wyznaczalnych (izostacyjnych).

RZECZYWISTE SIŁY PRZEKROJOWE I REAKCJE

Wykorzystuje się tu warunek, że siły przekrojowe i reakcje w układzie danym od obciążenia danego są identyczne jak w układzie podstawowym od obciążenia danego i sił hiperstatycznych. Zamiast, więc wyznaczać określone wielkości statyczne bezpośrednio w układzie danym możemy wyznaczać je pośrednio przez wyznaczenie tych wielkości w układzie podstawowym. Możliwe jest dokonanie tego, po wyznaczeniu wartości sił hiperstatycznych, na dwa sposoby:

1. Rzeczywiste siły przekrojowe i reakcje można wyznaczyć przez rozwiązanie układu podstawowego obciążonego obciążeniem danym i znanymi już siłami hiperstatycznymi.
2. Rzeczywiste siły przekrojowe i reakcje można wyznaczyć wykorzystując zasadę superpozycji

$$S_\alpha = \sum_j \bar{S}_\alpha^j \cdot X_j + \bar{S}_\alpha^o$$

gdzie S_α jest dowolną wielkością statyczną w miejscu α (np. moment zginający (M_α), siłą tnącą (M_α), siłą osiową (N_α), reakcją (R_α), siłą w więzi sprężystej (S_α) itp.),
 $\bar{S}_\alpha^j$ jest tą samą wielkością statyczną w układzie podstawowym wywołaną siłą hiperstatyczną $X_j = 1$,
 $\bar{S}_\alpha^o$ jest tą samą wielkością statyczną w układzie podstawowym wywołaną obciążeniem danym:
 jeśli obciążenie dane stanowią siły to $\bar{S}_\alpha^o = \bar{S}_\alpha^F$,
 jeśli obciążenie dane stanowią zmiany temperatury to $\bar{S}_\alpha^o = \bar{S}_\alpha^T = 0$,
 jeśli obciążenie dane stanowią błędy montażu i przemieszczenia podpór to $\bar{S}_\alpha^o = \bar{S}_\alpha^\Delta = 0$.

RZECZYWISTE PRZEMIESZCZENIA

Przemieszczenia w układach hiperstatycznych wyznaczamy wykorzystując wzory:

Wyzn-przem-wzory